

Pinsedag d. 4. juni 2017

Salmer:

290 I al sin glans nu stråler solen

287 Kraften fra det høje

291 Du, som går ud fra den levende Gud

292 Kærligheds og sandheds ånd

427 Tak for al din fødsels glæde

723 Naturen holder pinsefest

Prædikentekst: **Johannesevangeliet 14,22-31**

Judas, ikke Iskariot, sagde til Jesus: »Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?« Jesus svarede ham: »Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham. Den, der ikke elsker mig, holder ikke fast ved mine ord. Og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig. Sådan har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! I har hørt, at jeg har sagt til jer: Jeg går bort, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen, for Faderen er større end jeg. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I skal tro, når det sker. Jeg skal ikke tale meget med jer mere, for verdens fyrste kommer; og mig kan han intet gøre, men det sker, for at verden skal forstå, at jeg elsker Faderen og gør sådan, som Faderen har påbudt mig. Rejs jer, lad os gå herfra!«

Fred efterlader jeg jer. Min fred giver jeg jer. Jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst.

Hvis I har hørt nyhederne her til morgen, har I nok hørt, at der var et terrorangreb i London i nat, hvor 7-8 stk blev dræbt. For to uger siden kom nyheden om, at USA vil sælge våben til Saudi Arabien for over 700 milliarder kroner. Angiveligt skal våbnene bruges til at forsvare landet mod

Iran. Det er svært at forestille sig, at den våbenhandel er et skridt mod mere fred i Mellemøsten. Og så er der også de tilbagevendende nyheder om situationen i Sydsudan, hvor millioner af mennesker er på flugt. Sydsudan blev selvstændigt fra det øvrige Sudan i 2011 og siden 2013 har der været krig og nu også hungersnød. Mange mennesker lider.

Og der kunne nævnes mange andre eksempler på, at verden langt fra er et sted med fred. I geografitimerne i gymnasiet var jeg opslugt af at læse Erling Bjøls bog "Hvorfor krig", som prøver at undersøge, hvorfor krige egentlig opstår. Et sted skriver han " Beslutningstagerne har famlet i sandsynlighedens tåger, søgt fodfæste i fortilfældenes mosegrund og handlet i blinde."

Kort sagt, de har ikke tænkt sig om.

Den græske tænker Thukydid skrev for mange hundrede år siden om årsagen til krig: "Menneskene har for vane, når der er noget de ønsker, at sætte deres lid til uigennemtænkte forhåbninger og vilkårligt forkaste, hvad de ikke bryder sig om at høre,"

Kort sagt, vi tænker os ikke om og lytter endda heller ikke til gode råd.

Nogle tænker at al den ufred er religionens skyld. At hvis bare mennesker stoppede med at slå i religionens navn, hvis bare folk stoppede med at tro, så ville der blive fred på jord. Et sekulært paradys uden religiøse krav om sandhed og om at have ret og lov til at bestemme over andre i en guds navn.

Sandt nok. Religion bærer sin del af skylden for ufred i verden. Og vi kristne har vores egen blodige historie. Men vi mennesker kan nu sagtens finde ud af at bekrige hinanden uden religion. Det ser vi i det små, når vi gang på gang må indse, at vores kærlighed til andre mennesker slipper op, bare fordi de stjæler lidt af vores rampelys eller træder lidt på vores ømme punkter. Vi ser det i det lidt større, når bander bekriger hinanden og slå om magten over hashhandlen i boligområder, især i de større byer i Danmark. Vi ser det i store skalaer, når nationer, ganske uden religiøse begrundelser, bekriger hinanden og kæmper om magten.

Det er let at blive forfærdet og blive modløse, når vi hører nyheder fra verden omkring os, og når vi kigger på vores egne handlinger og måder at opføre os på. Bliver det aldrig bedre? Er der en vej til sand fred? Sand harmoni? Virkelig rolige tider?

Lige efter prædikenen skal vi synge salmen ”Kærligheds og sandheds ånd”. Sidste vers giver et bud på, hvorfor der er krig og hvordan, der bliver fred. Det lyder sådan her:

På vort eget nat og dag
stirrer vi med velbehag,
det forstyrrer freden;
lad os Jesus én og hver
som vort liv og lys få kær!
Det gør enigheden!

Måske kan mange af os være med på diagnosen. At det forstyrrer freden, når vi er optagede af os selv og vores eget bedste, vores eget billede i spejlet. Eller at vi hele tiden tænker på, hvordan vi mon tager os ud i andres øjne. Vi stirrer på vores eget nat og dag. Det kan også være de ting, vi har. De planer, vi har. Eller de mål, vi har opnået og som vi kan være stolte af. Og vi bliver uopmærksomme og uengagerede for alt liv, som er omkring os. Og hvis nogen forstyrrer vores stædige stirren på vores eget, så kan det ske, at vi farer op og beder dem om at passe sig selv.

Det forstyrrer freden, hvis vi stirrer for meget på vores eget. Så langt diagnosen. Men vejen til enighed og fred? Grundtvig og Adam af St. Victor, som skrev salmen, har et bud: Vi skal få Jesus kær, som vores liv og lys. Så skabes der enighed. Så skabes der fred.

Det er jo let nok at sige og at synge. Men hvordan ser det helt konkret ud? Et liv i fred. Et liv i tro på Guds søn, Jesus Kristus.

Det er det samme, som Jesus er inde på i den tekst, jeg læste op for lidt siden. Jesus siger ordene om freden:

Fred efterlader jeg jer. Min fred giver jeg jer. Jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst.

Jesu ord er sagt lige inden, han begynder at gå mod sin død, mod korsfæstelsen. Men i den situation er hans tanker alligevel længere fremme. Jesus har blikket fast rettet på pinse. På de begivenheder, som sker pinedag, efter hans død, opstandelse og himmelfart, de begivenheder, som vi hørte om i

teksten fra Apostlenes Gerninger. Ånden, Guds ånd, blev sendt til de selvsamme disciple, og de blev forvandlede fra at være forfærdede og modløse og være involveret i interne magtkampe til at blive fulde af håb og liv og lys. De gik fra at stirre på deres eget nat og dag, mens de fulgte med Kristus, til at blive forenede i fællesskabet og fyldte af Ånden. Fredens ånd.

Fred efterlader jeg jer. Min fred giver jeg jer. Jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst.

Jesus taler om pinsen. Om Helligånden. Om den sande vej til fred i mennesker, fred mennesker imellem, ja fred i verden.

Det sker ikke nødvendigvis ved, at Jesus griber ind og viser sin magt i verden og afvæbner alle verdens magter og tvangsnedrunder dem. Det gør han en dag, når han kommer igen. Så skal alle bøje knæ for ham og tilbede ham. Både russiske og amerikanske præsidenter, saudiarabiske oliemilliardærer og sydsudanske krigsherrer. Men indtil da sker det mere i det skjulte, i det indre, i den enkelte.

Det sker ved Ånden. Den ånd, som både er sandheds og kærligheds ånd, men også fredens ånd. Fællesskabets ånd. Enighedens ånd.

Den ånd, som vi er smittede af og kommer i stemning af, når vi er sammen med andre mennesker og nyder hinandens selskab med gode historier og latter. Fællesskabets ånd.

Den ånd, som dybest set opretholder livet i os og holder vores åndedrag i gang. Livets ånd.

Den ånd, som skaber kærligheden mellem mennesker. Nogle gange er det let, som når et ungt par får øjnene op for hinanden, eller en mor og far ser deres nyfødte barn for første gang. Andre gange er det sværere, som når gamle nabostridigheder endelig begraves, og der igen kan tales venlige ord hen over hækken. Guds ånd er kærlighedens ånd.

Det er også den ånd, som peger på sandheden. Guds ånd, Helligånden, står i skarp modsætning til det, som i Bibelen kaldes verdens ånd eller verdens fyrste. Både når det forstås som et samlet symbol for det i verden, som ikke vil Gud, og når det forstås konkret som Djævelen, så er det det, som står for løgn og usandhed. Bedrag. Svig. Svigt. Selviskhed. Dybest set død. Det modsatte af alt

det, som Guds ånd står for. For Guds ånd er livets og fællesskabets ånd, kærlighedens og sandhedens ånd.

Derfor, hvor Guds ånd i sandhed virker, der bliver der også peget på Jesus Kristus, Guds søn. For Grundtvig og Adam af St. Victor har ret. Jesus Kristus er den sande vej til fred. Det er gennem ham, vi for alvor kan få liv og lys og fred i vores liv. Og så er vi tilbage ved ”hvordan”. Hvordan ser det ud? Ja, her pinsedag giver svaret nærmest sig selv. Det handler om Guds ånd. Den Guds ånd, som virker i alle mennesker og forsøger at drage nærmere til Gud. Den Guds ånd, som i dåben flytter helt ind i det enkelte menneske og indefra netop virker for Guds sag, for Jesu sag i det menneske. Skaber liv indefra. Skaber lys indefra. Skaber tro indefra. Den ånd, som vender vores blikke. Guds Helligånd peger på Jesus Kristus og får os til at kigge nysgerrigt og håbefuldt på ham og ikke stirrende på alt vores eget. Og hvor der er liv i ånden og tro på Jesus Kristus, der vil der også udgå et liv, som spreder fred på jord. For sandt liv i ånden og sand tro på Kristus er fredsskabende. Ikke kun fred som fravær af krig, men en dybere fred. En mere vidtfavnende fred. En fred på alle dimensioner af menneskelivet.

For det hjælper ikke meget med fred i verden, hvis vi ikke har fred med os selv. Det hjælper ikke med gode relationer og fred med vores naboer, hvis vi ikke hviler i troen på Gud.

Den fred, som Ånden skaber i os er en altomsluttende fred. En fred, som udbreder sig i den enkelte og uundgåeligt vil forsøge at brede sig til andre.

Ikke fordi vi er særligt gode til det fredsskabende arbejde. Ikke fordi vi har en så stærk tro, at vi tvinger freden igennem. Men fordi freden er Helligåndens arbejde, og når han bor i os, så vil han arbejde for fred. For fællesskab. For kærlighed og for sandhed.

Den fred, som Jesus ville efterlade sine disciple, var netop ikke en løs og uhandgribelig fred. Men det var Guds ånd selv, som ville tage bolig i dem, som den gjorde synligt pinsedag og fremover.

Og dermed viser Jesus skarpt og stærkt, at fred ikke er noget, man tager. Dybest set er det heller ikke noget, man skaber, noget vi skaber. Men noget som gives.

Guds engle sang det julenat for hyrderne på marken, da Jesus blev født. ”Ære være Gud i det højeste og på jorden. Fred til mennesker med Guds velbehag.”

Guds fred er at Gud gav sin søn for os. Lod ham føde på jord, lod ham leve, dø og opstå. Guds fred er, at Jesus efter sin opstandelse drager tilbage til sin plads ved Guds højre side og giver os sin fred ved, at Helligånden sendes til os.

Og Guds fred er, når vi lader den Ånd virke og skabe fællesskab, kærlighed, sandhed, tro, liv og lys. I os og i verden.

Vi trænger til det.

Jesus siger: Fred efterlader jeg jer. Min fred giver jeg jer. Jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst. Glædelig pinse!